

Raisa OSACI
4. VII. 1946 - 8. XI. 2004

gloriosul trecut al poporului nostru, pentru a educa niște patrioți adevărați, și realizările științifice ale umanității, ca să le însuflească entuziasmul de a studia, valorile estetice și morale ale societății, pentru a-i transforma în adepți ai frumosului. Raisa Osaci nu a avut doar doi copii, un băiat și o fată, frumoși la chip și la suflet ca și dînsa. A mai avut un copil, un copil răsfățat, pentru care și-a dedicat jumătate din viață, a muncit asupra lui de dimineață pînă seara, fără zile de odihnă. Acest copil era Biblioteca publică "Târgoviște", un copil care avea parte de cea mai multă atenție,

grijă, dragoste.

O boala necruțătoare a doborât-o în procesul de activitate. O maladie incurabilă. Raisa Osaci nu a știut sau nu a vrut să creadă în destinul ei crud. Prea mult și-a iubit biblioteca, da, anume biblioteca ei, care era adevărata ei casă. S-a stins cu gîndul sau cu visul să mai vadă o dată, pentru ultima oară, biblioteca.

Raisa Osaci - directorul bibliotecii "Târgoviște", a fost un bun profesionist și un patriot ardent. A avut destule lupte cîștigate în acest război greu pentru afirmarea conștiinței naționale și personale. Și va rămîne mult timp în conștiința noastră. Ca o amintire călduroasă despre o slujitoare a Împărăției Cărilor, unde emana căldură și înțelepciune în inimile și mințile cititorilor. Dumnezeu s-o primească și s-o odihnească în Împărăția Sa.

Colegii de serviciu

RECENZII ȘI CONSEMĂNĂRI

Bibliotecile pot fi utile pentru cei mai triști ca noi

Într-o lume atît de bulversată... este absolut firesc să se diversifice tot mai multe fiece aspect al vieții, muncii, comunicării... Își putea imagina cineva, cu 15-20 de ani în urmă, să citească o monografie întregă dedicată persoanelor dezavantajate și încă prin prisma ameliorării existenței acestora prin a le se oferi... cărți, lecturi, alte subiecte ale informării?

Se pare însă că dna dr. conf. univ. Lidia Kulikovski era preocupată de această problemă - pe cît de gravă, pe atît de stringentă -, încă de pe atunci cînd la noi (în URSS, respectiv în RSSM) persoane dezavantajate parcă nici nu erau - evident, din punctul de vedere al constructorilor "raului comunist". Îmi exprim această bănuială în ceea ce privește vechimea preocupărilor dnei L. Kulikovski, pentru că sînt convins: asemenea lucrări pot fi duse la bun sfîrșit desigur, grație unor minuțioase cercetări și elaborări, dar, obligatoriu - și datorită unor puternice

și de lungă durată trăiri: dragostea de aproape, compasiunea, dorința de a face bine altora etc.

Titlul și subtitlul cărții - **Servicii de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate. Istoric. Prezent. Tendințe** - ne spun deja destule despre conținutul ei. Parcurgînd compartimentele ce alcătuiesc studiul, ne edificăm și mai mult în ceea ce privește mesajul monografiei, demersul cercetării:

I. *Accesul persoanelor dezavantajate în contextul politicii sociale moderne;*

II. *Evoluția serviciilor de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate în cadrul sistemului instituțiilor BM "B.P. Hasdeu" din Chișinău;*

III. *Repere teoretico-experimentale pentru un concept modern al serviciilor de bibliotecă - persoanelor dezavantajate.* (IV). *Concluzii.*

Așadar, dna L. Kulikovski traversează inițial un traseu aproape clasic: problema văzută în trecut, apoi în actualitate, în fine - scrutează perspectivele, la

nivel de tendințe la zi. Iar situația persoanelor dezavantajate a fost la noi și mai este destul de dificilă. Inclusiv în domeniul deservirii cu cărți, accesului la valorile spirituale, la informație. Totul apare și mai grav dacă e să comparăm starea de lucruri din R. Moldova cu cea din unele țări mai avansate – din Finlanda sau Suedia, bunăoară...

Jumătatea cea de secol de experiențe comuniste și-a pus adinc și fatala amprentă asupra societății noastre – e și penibil să faci vreo analogie între R. Moldova și niște țări cu adevărat dezvoltate. Totuși, grație unei logici a evoluțiilor, iată-iață că se mișcă și la noi câte ceva înspre bine. Tot mai multe biblioteci din sistemul BM se

includ în programe și activități ale căror scop este atragerea persoanelor dezavantajate în viața comunității, încercând să le satisfacă necesitățile de ordin sufletec, spiritual, să le diversifice zilele lipsite fie de lumină, fie de sunete, fie de șansa de a se deplasa dintr-o cameră în alta a casei, măcar... Indirect, monografia este un grav memento pentru cei care formează alte categorii de cetățeni, decât persoanele dezavantajate.

Autoarea parcă ne sugerează: "Bucurați-vă, oameni buni, că puteți călca pe iarbă verde, că puteți admira culorile florilor sau ale tablourilor, că vă puteți asculta mama, soția/soțul, copiii!... Pretuiți la justa valoare aceste daruri de la Dumnezeu și fiți mai îngăduitori, mai buni cu cei lipsiți de aceste șanse!" Recunosc: la lectura cărții, am trăit puternic revelația de a mă bucura de aceste daruri, care sînt absolut fi-rești, dar și niște incredibile avantaje, pe care le realizezi pe deplin abia cînd trebuie să compari sau pur și simplu să

te gîndești că, din păcate, nu toți oamenii beneficiază de un număr egal de date ce s-ar părea inerente omului de la naștere... Simplificînd (invenționat) nițel lucrurile, vom spune să de pe paginile monografiei, autoarea, tot ea și director general al BM "B.P. Hasdeu", își îndeamnă colegii de breaslă să fie cît mai atenți, mai generoși, mai senini cu persoanele dezavantajate, văzînd un rost al activității bibliotecilor și în a promova *inclusiunea socială* a celor dezavantajați, altfel zis – în a-i atrage maxim posibil, pe acești oameni, în viața comunității, societății, țării. Căci nimeni nu are dreptul de a considera pe cineva inutil, de prisos, împovărat, din cauza unei sau chiar mai multor deficiențe de ordin fizic, mintal etc.

Studiul monografic *Servicii de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate. Istoric. Present. Tendințe* are la bază teza de doctor a dnei Lidia Kulikovski. Îmi amintesc, la susținere, mai mulți oponenti au remarcat că e o lucrare trebuincioasă, actuală, motivată, ce conține și teore-

tizări precise, și soluții practice plauzibile, realiste. Dl prof. univ. dr Ion Stoica de la Universitatea București, ținînd minte, vorbea despre "construcția solidă" a disertației de doctor în științe a Lidiei Kulikovski. Alte aprecieri ale distinsului savant din capitala României le aflăm în postfața studiului monografic prezentat. Vom reține doar una din notele date de d-lui, în articolul postfatator, intitulat *Bibliotecile, ca factor integrator al comunității*: "Dna Lidia Kulikovski a ilustrat cu competență fiecare dintre aceste idei directoare ale studiului său. Deplina integrare în strategiile comunității este un obiectiv salvator atît pentru comunitate, cît și pentru biblioteci. Teza este demonstrată cu adincime și cu finete. Se conturează, explicit și implicit, faptul că bibliotecile sunt excelent plasate pentru a rebusola membrii dezavantajați, dezamăgiți și rătăciți ai comunității, pentru că pot face acest lucru într-o manieră superioară, punînd în relație complementaritatea funciară a

fluxurilor și formelor informației contemporane”.

Mai menționăm că monografia conține și o listă de termeni-cheie din domeniul abordat de autoare (în fond, un indice de termeni), 10 anexe, incluzând rezultatele unor sondaje la biblioteci, grafice vizând diferite caracteristici ale BM (structura utilizatorilor, văzută pe mai multe criterii), un *Referențial al competențelor profesionale ale bibliotecarilor ce deserveșc persoanele dezavantajate*. Este impresionantă bibliografia cărții: 27 de articole și studii publicate de autoare la subiectul lucrării, pînă la susținerea ei, și aproape 300 de poziții/lucrări științifice (în română, engleză, rusă), consultate în procesul elaborării tezei de

doctor, respectiv, a cărții la care ne-am referit.

Studiul monografic *Serviciul de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate. Istoric. Prezent. Tendințe* este un incontestabil succes personal și profesional al dnei Lidia Kulikovski, succes care va avea desigur și certe repercusiuni de ordin social, măcar și pentru faptul că-și va găsi destinatarul în cele mai multe biblioteci de la noi, la facultățile de specialitate de la universități, de unde se va difuza, în continuare, grija, atenția, răspunderea pentru un segment de populație care mai e numit *persoane dezavantajate* sau, cumva metaforic - *cei mai triști ca noi*.

Vlad POHILĂ

* Kulikovski, Lidia. *Serviciul de bibliotecă pentru persoanele dezavantajate. Istoric. Prezent. Tendințe: Studiu monografic* / Lidia Kulikovski; USM: Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării, Catedra de biblioteconomie și asistență informațională. - Chișinău: [S.n.], 2004. - 180 p.

Semnal

- ✓ Alexandru Hăjdău. *Clipe de inspirație*. - București, Chișinău: Litera Internațional / În colaborare cu BM "B. P. Hasdeu", 2004. - 248 p. - (Bibl. școlarului; serie nouă).
- ✓ Mihai Cimpoi. *Lumea ca o carte*: [Eseuri]. - București: Editura Fundației Culturale Ideea europeană, 2004. - 221 p.
- ✓ Mircea Vulcănescu. *Litanii pentru trei stări*: Poezii. Teatru. Traduceri. Adaptări. - Chișinău: Editura Prometeu, 2004. - 176 p.
- ✓ Nicolae Corlăteanu. *Neologismul în opera eminesciană*: Creatia poetică. Proza literară antumă. Eminescu - jurnalistul. - Chișinău: USM, Facultatea de litere. - 223 p.

În numerele viitoare ale revistei BiblioPolis veți putea citi prezentări mai ample ale acestor și altor noutăți editoriale.

